

Besorolás természetesség szerint

A 2009. évi XXXVII. törvény (továbbiakban: Evt.) 7. § (1) alapján az erdőket a bennük található erdei életközösség természetességi állapota szerint – aszerint, hogy a természetes folyamatok és a korábbi erdőgazdálkodás együttes hatására kialakult, vagy kialakított állapotuk mennyire áll közel a termőhelynek megfelelő természetes erdőtársuláshoz – el kell különíteni.

Amint azt 2009. november 20-án kiadott tájékoztatónkban már írtuk, az erdészeti hatóság az erdők természetességi állapotba történő besorolását az Evt. által előírt szempontok és a 153/2009. FVM rendelet (továbbiakban: Vhr.) 65. § (1) alapján, az Országos Erdőállomány Adattár (továbbiakban: Adattár) adatainak felhasználásával, elvégezte. Ennek segítségével vált megvalósíthatóvá, hogy külön szabályozás vonatkozzon a természetes állapotokat jobban és a kevésbé megközelítő erdőrészekre. Ez jelentős, a természetvédelmi szempontokat jobban előtérbe helyező változtatásnak tekinthető az eddigi szabályozáshoz képest.

Az erdőgazdálkodók és a szakirányítók az illetékes erdészeti hatóság kirendeltségein tájékozódhatnak az erdőrészeik természetességi állapotára vonatkozó adatairól. Az erdészeti hatóság által, az adattári adatok felhasználásával megállapított természetességi állapot felülvizsgálatát a Vhr. 65. § (3) bekezdése alapján – az erdőtervben szereplő faállomány-leírás módosításának kezdeményezése mellett – 2010. december 31-ig kérelmezhetik az erdőgazdálkodók.

A természetesség megállapítására vonatkozó fontosabb szabályok

Az erdészeti hatóság, követve az Evt. szövegét, az Adattár adatai közül azokat vette alapul a besorolás folyamán, amelyek leginkább meghatározzák, hogy az erdőrészlet mennyire közelíti meg a természetes állapotokat. Ezek közül kiemelt jelentőségű az erdészeti tájhoz, a tájidegen, és az intenzíven terjedő fajok területalapú elegyaránya, a fajok eredete és az erdő elegyessége.

Azon erdő természetességi állapotát, amelynek faállománya átmenetileg hiányzik (például üres vágásterület), a Vhr. 2. § (1) szerint, a véghasználat előtti, illetve a kipusztult faállomány jellemzői alapján állapítja meg az erdészeti hatóság. Ennek felülvizsgálatára a sikeres erdődőlétet követően kerül sor.

A törvény megfogalmaz olyan szempontokat is, melyek Adattár adatai alapján nem állapíthatók meg, például, hogy az erdő az adott termőhelyen a bolygató erdők természetes szerkezetét, dinamikáját mutatja-e. Amennyiben olyan kérdéses eset merül fel – főleg természetes, természeteszerű és származékterületek elkülönítése esetén –, amikor a természetességi állapot meghatározá-

sához az adattári adatok nem nyújtanak egyértelmű támpontot, helyszíni felülvizsgálat válhat szükségessé.

Ennek egyik oka, hogy az Adattárban szereplő adatok megváltozhatnak a tíz éves erdőtervezési ciklus során. Emellett több olyan, a természetességet befolyásoló szempont, adat van, ami vagy nem szerepel a hatósági nyilvántartásban, vagy meghatározása túl szubjektív ahhoz, hogy csak számszerű adatok alapján eldönthető lenne. Ezért nyújt a jogszabály lehetőséget az erdőgazdálkodók számára, hogy kérelmeznek erdőrészletük – hatóság által megállapított – természetességi kategóriájának felülvizsgálatát. Emellett a környezeti erdőtervezés során az erdőtervező is felülvizsgálhatja, helyszíni vizsgálata alapján, saját döntési körében az Adattárban nyilvántartott természetességi állapotot. A változtatásról a tervezési folyamat tárgyalásain, vagy az erdőterv-határozatból értesülhetnek az érintettek.

Az erdők természetességi állapota nem csak tudományos, statisztikai adat, az Evt. több esetben is eltérő szabályozást ír elő a különféle természetességi állapotú erdők esetében. Ezek közül a legfontosabb jogszabályi megkötés, hogy az erdőgazdálkodási tevékenységeket úgy kell végezni, hogy annak következtében az erdők természetességi állapota ne romoljon. Behatárolja a területen folytatható gazdálkodás lehetőségeit, az állami erdők forgalomképességét, ezen túlmenően hatással lehet a szomszédos erdőkben telepíthető fajok fajainak megválasztására.

Összeállította:

MgSzH Központ Erdészeti Igazgatóság

Nem ér a nevem

Húsz év szerkesztői munkám után – talán egy kicsit későn – közlöm az olvasókkal, hogy **nem vagyok azonos** azzal a karikatúristával, aki különféle sajtótermékekben olykor ordenáré rajzaival háborítja fel a jóérzésű olvasókat.

Pápai Gábor

Hirdessen az Erdészeti Lapokban!

PROJEKT MEGNEVEZÉSE:
IPOLY ERDŐ ZRT.
KOMPLEX ÖKOTURISZTIKAI FEJLESZTÉSE
ÉMOP-2.1.1/B-2F-2009-0022

Projekt helyszíneik:
Balassagyarmat-Nyíres, Diósjenő,
Hollókő-Rimóc, Szendehely-Katalinpuszta

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósul meg.

ÚMFT infonival: 06 40 638 638
nfu@nfu.gov.hu • www.nfu.hu

